

Lexikální tvořivost v období pandemie
(FF JU České Budějovice, 2022)

Práce M. Soukeníkové se zabývá neologickou lexikální tvorbou související s pandemií Covid ve francouzském jazyce. Práce spočívala ve shromáždění vzorku neologismů, v jejich třídění podle slovotvorného postupu a v jejich frekvenčním vyhodnocení.

Autorka nejprve na základě odborné literatury vymezuje jednotlivé slovotvorné postupy. Využívá přitom prameny české, francouzské a jiné zahraniční provenience. Pojednává postupně o všech hlavních slovotvorných postupech, kterých současná francouzština v různé míře využívá. Výklad je koncipován synteticky, úsporně, což ovšem účelu a charakteru práce vyhovuje. V některých detailech však nacházím určité nedůslednosti. Shrnuji výčtově níže:

str. 3: odkud pochází definice slova jakožto „sekvence vzájemně sousedících písmen, která je od ostatních sekvencí oddělena mezerami“?

str. 3: cituje z knihy F. Čermáka, který sám odkazuje ve své citaci na jinou knihu (Krámský), tato není v bibliografii identifikována. Postup není vhodný, bylo by lépe tuto citaci „druhého stupně“ nějak bibliograficky ošetřit.

str. 4: proč je slovo *covid* chápáno jako „jednoslovný lexém“? K tomu autorka též str. 38.

str. 7: přímá a zpětná výpůjčka jsou dvě různé kategorie (zpětná výpůjčka může být přímá).

str. 16: šlo by na typ *bleu ciel* nahlížet jako na kompozici typu NN? Jaké by byly argumenty pro toto pojetí?

str. 17: k termínům „vědecká kompozice“ a „prostá kompozice“ – častější úzus je „učená“ a „lidová“ (termíny jsou voleny s ohledem na etymologii)

passim – v bibliografických odkazech pod čarou existuje nejednotnost - někdy je uváděn rok, někdy nikoli, některé uváděné zdroje chybí v soupisu bibliografie (např. zdroj odkazovaný v pozn. 72).

Vlastní výzkum byl prováděn pomocí dvou elektronických platform – Néoveille a Araneum Francogallicum Novum. Autorka nejprve v platformě Néoveille identifikovala neologismy spojené s pandemií covidu, následně zjišťovala jejich frekvenci v korpusu AFN, neologismy třídila podle slovotvorného mechanismu. Metodologicky postupovala správně. Kromě dílčích poznámek ke třídění identifikaci jednotlivých slov (uvádím níže), se táži, proč je u některých výrazů v tabulkách uvedena 0, a to jak v případě platformy Néoveille, tak v případě korpusu AFN. Znamená to, že lexém v Néoveille nebyl? Kde jej tedy autorka nachází? Není to v rozporu s výše popsanou základní metodologií?

Nyní k vlastním analýzám:

str. 28: proč je morfém *-arium* analyzován jako konfix? Řadíme-li konfixaci do kompozice (učené), pak by mělo být uplatňováno kritérium samostatnosti, alespoň ve zdrojovém jazyce. V latině je však *-arium* sufix.

str. 25: proč jsou výrazy *économico-sanitaire* a *présentiel-distantiel* chápány jako relační kompozita?

str. 36: *mélanchonavirus* – odvozeno od jména fr. politika J.-L. Mélenchona!!

str. 37: jak autorka interpretuje spojení *fashioncorona*? Které ze složek je hlavou (jde-li určit)? Má pozice eventuelní hlavy vliv na určení původu kompozita?

Ve francouzském resumé se nacházejí formulační neobratnosti.

Závěr:

Práce odpovídá nárokům na práce bakalářské, jak po stránce kvantitativní, tak po stránce kvalitativní. Přes uvedené výhrady práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou **velmi dobře**.

V Českých Budějovicích dne 27. 5. 2022.

doc. PhDr. Ondřej Pešek, Ph.D.